



## ASSOCIACIÓ CATALANA DE CIÈNCIES DE L'ALIMENTACIÓ

Som una associació científica multidisciplinària, formada per professionals interessats en l'estudi, el desenvolupament i la difusió de coneixements sobre les ciències de l'alimentació en tots els seus aspectes.

La nostra associació pertany a l'IEC, com a societat filial adscrita a la Secció de Ciències Biològiques.

Des de 1979 fomentem tota mena d'activitats relacionades amb el món de la salut i la seguretat alimentària, en les terres de llengua i cultura catalanes.

**Organitzem** conferències i jornades tècniques en col·laboració amb grups de recerca i altres entitats del nostre àmbit.

**Promovem** la publicació de la revista **TECA** (Tecnologia i Ciència dels Aliments), gratuïta per als socis, que té el propòsit de fomentar la relació entre els associats de l'ACCA i promoure l'intercanvi de coneixements.

**Oferim** als estudiants eines per al seu desenvolupament professional i els facilitem el contacte amb experts del sector de l'alimentació.

**Tenim presència** al web i les xarxes socials de l'ACCA per tal de ser un referent davant la societat catalana en les qüestions que contínuament apareixen sobre l'alimentació i la seguretat alimentària.

**Accés obert a <http://revistes.iec.cat/index.php/TECA/index>**

**TECA** Revista editada per:

**ACCA Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació, filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC)**

Desembre 2018, Volum 17

Coordinació editorial: Marta Mans Vallès

Disseny gràfic i maquetació: ACV Global tel.: 933 042 980 [www.acvglobal.com](http://www.acvglobal.com)

Fotografies: portada, pàgines 7, 9, 10, 12, 13, 16, 18, 19, 20: Marta Mans Vallès, pàgines 11, 23, 28, 30 Sergi Rosés Collado i arxius particulars dels autors i d'ACV.

Impressió a: escenarigrafic sl

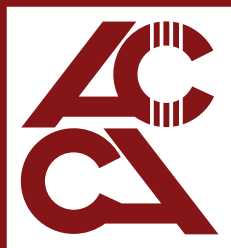
ISSN: 2013-987X (edició electrònica)

1137-7976 (edició impresa)

Dipòsit legal: B. 46874-1996



Els continguts de **TECA** estan subjectes —llevat que s'indiqui el contrari en text, en les fotografies o en altres il·lustracions— a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.



ASSOCIACIÓ CATALANA DE  
CIÈNCIES DE L'ALIMENTACIÓ

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

**JUNTA DIRECTIVA ACCA  
(2017-2018)**

**PRESIDENTA**

Montserrat Rivero i Urgell

**VICEPRESIDENTA**

M. Carmen Vidal-Carou

**TRESORER**

José Juan Rodríguez Jerez

**SECRETÀRIA**

Maria Rodríguez-Palmero

**VOCALS**

Lluís Arola Ferrer

Montse Bosch Gallego

Victòria Castell Garralda

Ricard Chifré Petit

Estanislau Fons Solé

Claudi Mans Teixidó

Benjamín Martín Martínez

Andreu Prados Bo

Pere Castells Esqué

Gemma Salvador Castell

Joan Tibau Font

Catherine Vidal Ortega

**COMITÈ DE PUBLICACIONS TECA**

Montserrat Rivero i Urgell

José Juan Rodríguez Jerez

Claudi Mans i Teixidó

Benjamín Martín Martínez

**CONTACTE ACCA-TECA**

Institut d'Estudis Catalans

Carrer del Carme, 47

08001 Barcelona

Telèfon: +34 933 248 580

acca@iec.cat

## SUMARI

**02** EDITORIAL

*Montserrat Rivero i Urgell*

**04** VALORACIÓ DE LES DECLARACIONS DE SALUT  
EN L'ETIQUETATGE D'ALIMENTS COMERCIALIZATS  
A CATALUNYA

*Oriol Comas-Basté, Mariluz Latorre-Moratalla,  
Victòria Castell-Garralda, M. Carmen Vidal-Carou*

**20** LA MALALTIA CELÍACA POSADA AL DIA

*Benjamín Martín Martínez, Gemma Colomé Rivero*

**30** HOMENATGE A ABEL MARINÉ

*M. Carmen Vidal-Carou*

**32** RESSENYA JORNADA SEÑ

*M. Carmen Vidal-Carou*

**35** RESSENYA JORNADA ACPB

*Matilde Torralba i Navío*

**39** A LA MEMÒRIA DE ROBERT XALABARDER COCA

*Josep Oriol Salvat*

**40** PREMI ACCA 2017

*David Bars-Cortina*

**41** PREMI ACCA 2018

*Oriol Comas-Basté*

**42** PREMIS ACCA AL SEÑ

**43** LA CIÈNCIA VISTA PELS NENS

*Montserrat Rivero i Urgell*

**52** SABIES QUE...

**54** BENVINGUTS, NOUS SOCIS

**56** ACTIVITATS 2017-2018

**64** COMUNICACIÓ / ET VOLEM ESCOLTAR

**65** FES-TE'N SOCI

# Editorial



**L**a nostra estimada Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (ACCA) aquest any 2019 celebrarà els 40 anys d'existència! Per això us volem felicitar a tots i totes! Aquesta és una fita molt important que mereix activitats rellevants que ja

estem preparant per a aquest any; també ens ha semblat que demanava un tractament especial des de la nostra revista, *TECA*. És per això que hem aprofitat per actualitzar-ne el disseny i els continguts. En aquest número presentem un nou format, més divulgatiu. En paral·lel, com que creiem imprescindible millorar la comunicació entre els nostres associats, hem activat el nou lloc web i hem estimulat la nostra presència a les xarxes socials, amb un equip liderat des de la Junta Directiva. Tot això amb el desig d'incrementar la visibilitat de l'ACCA com a associació independent perquè sigui un referent de la societat catalana en les qüestions que contínuament apareixen sobre l'alimentació i la seguretat alimentària.

Atès que és la primera vegada que m'adreço a vosaltres com a presidenta, vull fer arribar oficialment una entranyable salutació a tots els nous membres de la nova Junta Directiva de l'ACCA i us vull agrair a tots i totes el suport rebut amb els vostres vots, els ànims i la disposició a col·laborar que molts de vosaltres ens heu fet arribar.

Vull agrair, també, d'una manera especial, al professor Abel Mariné que m'invités a presidir aquesta associació científica, després de la seva presidència. També als socis que formaven part de la seva Junta Directiva i que van voler continuar amb mi en aquest nou període; la seva experiència és i serà, sens dubte, de moltíssima utilitat.

Tinc una actitud de servei envers aquesta associació que tant m'estimo i de la qual ja vaig formar part, a través de la Junta Directiva i durant la presidència del doctor Josep Obiols. La nostra associació està orgullosa de pertànyer a l'IEC com a societat filial adscrita a la Secció de Ciències Biològiques, i com a presidenta em sento molt identificada amb la importantíssima tasca que realitza des de fa 150 anys per la llengua i la cultura en el nostre país.

Durant el període 2017-2018 hem fet ja moltes activitats. Voldria destacar-ne el merescut homenatge a la doctora Carmen de la Torre Boronat, que va ser la fundadora i primera presidenta de l'ACCA. Pionera en moltíssims estudis de recerca, va ser també reconeguda internacionalment per les seves aportacions científiques.

Durant aquest any 2019 celebrarem el 40è aniversari fent homenatges a antics presidents de l'ACCA: els doctors Josep Obiols, Mercè Centric i Abel Mariné, com a presidents més rellevants i que han dedicat temps i esforços a fer créixer la nostra associació.

En el nostre programa explicàvem la voluntat de l'ACCA de promoure tot tipus d'activitats que contribueixin a la formació, l'intercanvi de coneixements sobre els aliments, la nutrició i les ciències de l'alimentació entre els seu membres, així com la voluntat de projectar aquestes activitats al sector alimentari, les administracions i la societat en general. Els debats realitzats, les jornades i la participació activa, amb una estreta col·laboració amb els comitès científic i organitzador del Congrés de la Sociedad Española de la Nutrición (SEÑ) realitzat a Barcelona el passat mes de juny, en són alguns exemples.

La participació al Congrés Mundial de Nutrició, organitzat per la IUNS a Buenos Aires, amb la presentació de comunicacions, va ser molt profitosa i, en conseqüència, la Federació Espanyola de Societat de Nutrició i Alimentació (FESNAD) va acceptar l'ACCA com a societat afí, per la qual cosa passava a formar part de la representació a Europa de les societats que, des de diferents espais, treballen en el camp de l'alimentació.

Per fer divulgació dels avenços més rellevants d'aquest important congrés mundial, des de l'ACCA vam organitzar conferències i taules rodones en diverses jornades a l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), a la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya (RAFC) i al Col·legi Oficial de Farmacèutics de Barcelona (COFB).

La col·laboració amb altres institucions, a més de les esmentades, com ara ACSA, ICEA, CCNIEC, ACPB, CoDiNuCat i Promoció de la Salut de la Generalitat de



*D'esquerra a dreta: Ricard Chifré, Catherine Vidal, Claudi Mans, Andreu Prados, Montserrat Rivero, Benjamín Martín, M. Carmen Vidal-Carou, José Juan Rodríguez, Victòria Castell, Gemma Salvador, Maria Rodríguez, Montse Bosch, Abel Mariné i Pere Castells.*

Catalunya, són habituals i n'anireu rebent les convocatòries per si hi voleu assistir. Estem obrint altres col·laboracions de les quals us informarem puntualment.

Hem fet presentacions de l'ACCA arreu de Catalunya: a Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida i en diverses universitats per donar-la a conèixer als estudiants i animar-los a formar-ne part i, així, enriquir-nos tots plegats. Fruit d'aquestes actuacions hem augmentat un 10% el nombre de socis, cosa que ha canviat la tendència dels darrers anys. En aquesta revista els volem donar la benvinguda i ens agradaria anar-los coneixent i integrar-los per tal que se sentin part de l'ACCA.

A cada número volem presentar els nostres nous socis per conèixer-nos millor i donar-los la benvinguda en una trobada anual en què els explicarem en detall la història i l'activitat de l'ACCA.

L'IEC està organitzant el congrés "Catalunya Futur", un congrés ciutadà molt important, inspirat en el congrés de Cultura Catalana que es va fer fa 40 anys. Per descomptat, l'ACCA hi col·laborarà activament i vosaltres n'estareu informats per poder participar-hi i gaudir-ne.

Tornant a la revista *TECA*, que, com sabeu, està indexada i té una important divulgació en molts indrets, cal dir que es pot llegir en línia, tal com vau demanar els socis. Volem que tingui una presència més continuada que la que ha tingut fins ara i per això hem contractat una persona perquè en coordini els continguts i compleixi els temps d'edició, un aspecte que fins ara resultava difícil d'assolir.

Volem que per a vosaltres sigui una eina on publicar aquells treballs científics o de divulgació vostres que considereu d'interès per als socis. Els vostres escrits i treballs relacio-

nats amb la recerca, producció, qualitat, seguretat alimentària, nutrició, consum, gastronomia i cuina dins dels mons agrari, ramader i alimentari seran molt ben rebuts.

La vostra col·laboració per fer nous socis és important. Com ja sabeu, el cost és simbòlic, així que esperem també la vostra ajuda per augmentar la família ACCA, especialment entre els joves. Tots els socis gaudiran de molts avantatges en les inscripcions a les activitats, que podran ser gratuïtes o tenir importants descomptes; d'aquesta manera es compensa amb escreix l'aportació anual per ser-ne membre.

Som una associació de persones que participem independentment, de manera sinèrgica, i que podem oferir l'important *know how* que es deriva del conjunt de tots els seus membres a fi de propiciar marcs de debat i de difondre coneixements útils per a tots nosaltres i també per a aquelles instàncies públiques i privades de Catalunya interessades en les qüestions relacionades amb els aliments i l'alimentació. Això no dependrà només de la Junta Directiva, sinó també dels criteris i la participació de tots els membres de l'ACCA.

***Hi ha molta feina, però amb il·lusió i dedicació anirem fent créixer aquesta associació que tant estimem, per tal que tots en traguem profit, tant a nivell professional com personal. Us animo a tots a participar d'aquesta nova etapa del camí.***

**Dra. Montserrat Rivero i Urgell**

Presidenta de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació, societat filial de l'Institut d'Estudis Catalans